

УДК 338.48:339.9

T-33

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» (протокол від 21.12.2023 р. (протокол № 4).

T-33 Теоретико-прикладні проблеми розвитку індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 29 листоп. 2023 р.). Дніпро : ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2023. 113 с.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теоретико-прикладні проблеми розвитку індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі» (29.11.2023), у роботі якої взяли участь здобувачі вищої освіти закладів вищої освіти України.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (голова); канд. ек. наук, доц. **Тетяна ТЕСЛЕНКО** (заст. голови); **Андрій МІРОШНИК** (секретар); канд. юр. наук **Сергій ДУБОВ**; док. ек. наук, проф. **Ігор САЗОНЕЦЬ**; док. ек. наук, проф. **Володимир ДЖИНДЖОЯН**; док. ек. наук, проф. **Ольга САЗОНЕЦЬ**; канд. юр. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА**.

© ВВПЗ ДГУ, 2023

© Автори, 2023

8. Міжнародні організації в туристичній сфері є провідниками спільної політичної думки та спільного політичного бачення. Формування політики держави на теперішній час відбувається під впливом туристичного фактору оскільки туризм є вагомою частиною економіки кожної країни. Розвиток туризму під впливом міжнародних організацій призводить до більшої інформованості щодо політичних обставин в країні, ефективності системи державного управління, прав людини, політики охорони здоров'я.

Список використаних джерел:

1. Управління розвитком туризму та гостинності на основі співпраці з міжнародними організаціями: колективна монографія. [авт. кол.: В. В. Джинджоян, О. В. Хомак, Т. В. Тесленко, В. М. Торяник та ін.]. Дніпро : ВНПЗ "ДГУ". 2023. 213 с.
2. Баб'як О. В., Сазонець І. Л. Аналіз сучасної архітектури співпраці міжнародних організацій з органами державного управління. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2023. № 6. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/1666/1678> (дата звернення: 20.11.2023 р.).
3. Сазонець О. М., Саричев В. І. Міжнародні організації в управлінні людським розвитком: глобалізаційний вимір. Дніпро: «Нова ідеологія». 2012. С. 252 с.
4. Ємець Л. О., Негодченко В. О. Публічне управління неполітичними об'єднаннями громадян (адміністративно-правове дослідження): Монографія. Дніпро: Дніпропетровський гуманітарний університет. 2015. 202 с.

Родінський Артем Вікторович

здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Агарков Олег Анатолійович

доктор політичних наук, професор,
професор кафедри психології
Дніпровського гуманітарного університету

**ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЛІДЕРА
НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ**

Лідерство є ключовим аспектом управління будь-якою сферою діяльності, в тому числі і сферою туризму. Лідери можуть впливати на стратегії розвитку туристичної галузі, маркетингові кампанії, створення позитивного іміджу регіону, його спроможності залучати туристів. Психологічні характеристики лідера, такі як харизма, емпатія, вміння мотивувати та інші, можуть визначати його спроможність мобілізувати

команду, розвивати відносини зі зацікавленими сторонами і впливати на сприйняття регіону як туристичного напрямку.

У сучасному світі конкуренція між регіонами за відвідувачів-туристів зростає. На сьогодні важливість розвитку туризму для економічного процвітання регіонів стає все більш очевидною. Відповідно, виявлення та розуміння впливу соціально-психологічних характеристик лідера на цей процес може сприяти ефективному управлінню туристичним сектором. Тому важливо мати систему ефективного управління, яка б була спроможна привертати туристів, розвивати інфраструктуру та забезпечувати якість обслуговування. Управління туристичним потенціалом регіону вимагає комплексного підходу, що враховує не лише економічні чи інфраструктурні аспекти, але й соціально-психологічні фактори. Лідерство в цьому контексті може виявитися ключовим фактором успіху або навпаки невдачі в розвитку туризму.

Туристичний бізнес вимагає специфічних навичок управління та вміння адаптуватися до змінних умов. Психологічні аспекти лідерства можуть бути вирішальними для успіху в цій галузі. Ефективне лідерство може сприяти формуванню позитивного іміджу регіону як туристичного напрямку, що збільшує його привабливість для туристів і інвесторів.

Отже, дослідження впливу соціально-психологічних характеристик лідера на розвиток туристичного потенціалу регіону є важливим з практичної і теоретичної точок зору і може сприяти покращенню стратегій управління туристичними ресурсами регіону.

Проблематику вивчення впливу соціально-психологічних характеристик лідера на розвиток туристичного потенціалу регіону досліджували наступні науковці: В. Герасименко, О. Михайлюк [1], О. Козак [2], А. Мітлощ, В. Маляко, В. Бажанюк [3], Е. Радченко [4], Г. Радчук, О. Козак [5], В. Самодай, Ж. Левковська [6], О. Собчишин [7]

Незважаючи на значну кількість досліджень із зазначеної вище теми існує проблемне поле яке є недостатньо дослідженим. Недооцінка або недостатнє врахування лідерства як фактору, що впливає на розвиток туризму може призвести до втрати можливостей для покращення стратегій розвитку туристичного сектору. У певних випадках лідери можуть не мати необхідні соціально-психологічні характеристики або навички, які дозволили б їм ефективно впливати на розвиток туризму в регіоні. Це може стати перешкодою для максимального використання туристичного потенціалу. Неefективна комунікація між лідерами та управлінськими структурами туристичного сектору може призвести до узгодженості стратегій розвитку та недостатньої підтримки туристичних ініціатив. Деякі регіони можуть зосереджуватися лише на економічних аспектах розвитку туризму, ігноруючи вплив соціально-психологічних аспектів лідерства на туристичну інфраструктуру та якість обслуговування.

Розуміння цих проблемних ситуацій дозволяє розробляти стратегії та рекомендації для поліпшення управління туристичним потенціалом регіону, звертаючи більшу увагу на соціально-психологічні аспекти лідерства.

Вплив соціально-психологічних характеристик лідера на розвиток туристичного потенціалу регіону можливо розглядати через аналіз взаємозв'язку між стилем лідерства та розвитком туризму, впливу особистісних якостей лідера на міжнародну привабливість регіону, ролі комунікації та взаємодії лідера з громадськістю у формуванні іміджу регіону.

Взаємозв'язок між стилем лідерства і розвитком туризму є складною проблемою, оскільки ефективність кожного стилю лідерства може варіюватися залежно від конкретного контексту та умов регіону. Деякі дослідження показують, що різні стилі лідерства можуть мати різний вплив на туристичний розвиток. Авторитарний стиль лідерства, характеризується централізованим прийняттям рішень без значної участі підлеглих. У деяких випадках, цей стиль може призвести до швидкого впровадження туристичних проєктів, але водночас може пригнічувати інновації та творчість, що може вплинути на якість туристичних послуг та привабливість регіону. Демократичний стиль лідерства, який базується на участі та залученні підлеглих до прийняття рішень, може сприяти встановленню більш широкої підтримки серед місцевого населення та зацікавлених сторін у розвитку туризму. Це може призвести до більшої стабільності та тривалого туристичного розвитку у регіоні. Трансформаційний стиль лідерства, який сприяє стимулюванню та надиханню підлеглих до досягнення високих цілей та інновацій, також може мати позитивний вплив на туристичний розвиток. Цей стиль може сприяти впровадженню новаторських ідей та стратегій, що може зробити регіон більш конкурентоспроможним у туристичній галузі.

Проте важливо враховувати, що ефективність кожного стилю лідерства залежить від конкретних обставин, культурних та соціально-економічних умов регіону. Тому дослідження впливу різних стилів лідерства на розвиток туризму може допомогти визначити оптимальний підхід для кожного конкретного випадку.

Результати досліджень взаємозв'язку між стилем лідерства та розвитком туризму вказують на важливість особистісних якостей лідера для формування міжнародної привабливості регіону. Особистісні характеристики лідера можуть привертати увагу та зацікавленість іноземних туристів до регіону, сприяючи його розвитку та просуванню на світовому туристичному ринку.

Особистість лідера може впливати на сприйняття та враження про регіон як туристичного напрямку, а отже, на його туристичний потенціал. Лідер з високим рівнем харизми та емпатії може викликати позитивні емоції у своїх співвітчизниках та іноземних туристів. Це може створити позитивне враження про регіон, роблячи його більш привабливим для туристів. Здатність лідера ефективно спілкуватися та вести переговори з іншими країнами та культурами може підвищити міжнародну значущість та привабливість регіону.

Лідер, який проявляє стабільність та впевненість в управлінні регіоном, може забезпечити відчуття безпеки та надійності для іноземних туристів, що може позитивно вплинути на їх рішення про відвідання регіону. Його активна діяльність у напрямку розвитку міжнародних відносин та співробітництва, може сприяти залученню іноземних інвестицій у туризм та реалізації міжнародних туристичних проєктів. Лідер, який демонструє повагу до різноманітності та культурних цінностей, може створити відчуття гостинності та лояльності до регіону серед іноземних гостей.

Усі ці особистісні якості лідера можуть сукупно впливати на сприйняття регіону як туристичного напрямку, зміцнюючи його міжнародну привабливість та позиціонуючи його на глобальному ринку туризму.

Особистісні якості лідера не лише впливають на створення позитивного іміджу регіону, але є ключовими для ефективної взаємодії з громадськістю.

Роль комунікації та взаємодії лідера з громадськістю виявляється критичною у формуванні іміджу регіону. Ефективна комунікація лідера з місцевим населенням, підприємцями, туристичними організаціями та іншими зацікавленими сторонами сприяє позитивному сприйняттю регіону як туристичного напрямку. Лідер, який вміє ефективно спілкуватися, вислуховувати думки та розуміє потреби громадськості, а також спроможний адекватно реагувати на них, може створити атмосферу взаєморозуміння та довіри, що сприяє підвищенню привабливості регіону для туристів та інвесторів. Така взаємодія також сприяє вирішенню проблем, врахуванню інтересів різних груп населення та побудові спільної стратегії розвитку, що сприяє стабільності та успішності туристичної індустрії регіону.

Отже, вплив соціально-психологічних характеристик лідера на розвиток туристичного потенціалу регіону передбачає взаємозв'язок між стилем лідерства та розвитком туризму, вплив особистісних якостей лідера на міжнародну привабливість регіону, роль комунікації та взаємодії лідера з громадськістю у формуванні іміджу регіону.

Список використаних джерел та літератури:

1. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції / авт. кол.; за заг. ред. В. Г. Герасименко, О. Л. Михайлюк. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2019. 332 с.
2. Козак О.В. Особистість лідера в сучасному психологічному дискурсі // Науковий вісник Херсонського державного університету. 2019. №1. С. 136-141
3. Мітлощ А. В., Маляко В. О., Бажанюк В. С. Психологічні особливості лідерської обдарованості: концепції, діагностика, тренінги : монографія / А. В. Мітлощ, В. О. Моляко, В. С. Бажанюк, В. В. Камишин. К. : Інститут обдарованої дитини, 2014. 290.
4. Радченко Е. Є. Теоретичні основи формування та розвитку туристичного потенціалу регіону//Ефективна економіка. 2018. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6809>

5. Радчук Г., & Козак О. Теорії лідерства в сучасному психологічному дискурсі // Збірник наукових праць ЛОГОС. 2020. С. 109-112.
6. Самодай В., Левковська Ж. Характерні особливості туристичного потенціалу України// Економіка та суспільство. 2023. №53. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-30>
7. Собчишин О. Лідерські якості майбутніх військовослужбовців України у ХХІ столітті// Ввічливість. Humanitas. 2022. № 6. С. 58–67

Сліпченко Володимир Іванович

здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Сазонець Ольга Миколаївна

доктор економічних наук, професор, професор
кафедри туристичного та
готельно-ресторанного бізнесу
Дніпровського гуманітарного університету

**РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АСПЕКТІ
ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ СПОЖИВАЧІВ
ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ**

Загально відомим є, що відповідно до положень ст. 33 Конституції України, кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом.

У розвиток даних положень Основного Закону держави, ст. 270 ЦК України гарантує, що відповідно до Конституції України кожна фізична особа має право на свободу пересування, а Закон України «Про туризм» визначає загальні правові, організаційні та соціально-економічні засади реалізації державної політики України в галузі туризму та спрямований на забезпечення закріплених Конституцією України прав громадян на відпочинок, свободу пересування при здійсненні туристичних подорожей.

При цьому ст. 313 ЦК України уточнює, що фізична особа, яка досягла чотирнадцяти років, має право на вільне самостійне пересування лише по території України, а до 14 років, право пересування такої особи обмежене згодою батьків. При цьому, фізична особа, яка не досягла шістнадцяти років, має право на виїзд за межі України лише за згодою батьків (усиновлювачів), піклувальників та в їхньому супроводі або в супроводі осіб, які уповноважені ними, крім випадків, передбачених законом. Відповідно, з 18 років кожна фізична особа має самостійне і ніким не обмежене право (крім випадків